

Kwaśniewski: Podziwiam
Jarosława Kaczyńskiego

12

Wielki powrót
Houellebecq'a

38

Nie pozwalaj dziecku
oglądać kreskówek

20

Polak, chłopiec do
bicia w Hollywood

16

**PRZE
KROJ**

NR 42 (3460) / 17 PAŹDZIERNIKA 2011 / CENA 3,99 ZŁ
WWW.PRZEKROJ.PL w tym 8% VAT

Transmisja Palikota

6

INDEKS
371424

9 770033 248106

ISSN 0033-2488

4 2

NOWY FORD FOCUS

Więcej niż tylko samochód

FORD CREDIT

fcebank.pl

Bez niewidocznych niespodzianek
System monitorowania martwego pola widzenia w lusterkach

Bez zjeżdżania z pasa

System wspomagający utrzymanie pojazdu na pasie ruchu

Bez przypadkowych stłuczek

System zapobiegający kolizjom przy małych prędkościach

Bez zmartwień

System wspomagający parkowanie

Już od **28 200** PLN w kredycie 50/50 0%*
i promocyjne ubezpieczenie 2,99%

Liczba pojazdów i czas trwania promocji są ograniczone. Szczegóły ofert u Autoryzowanych Dealerów Forda. Zużycie paliwa oraz emisja CO₂: Ford Focus 1.6 Duratorq TDCi – 4,2 l/100 km, 109 g/km (cykl mieszany, wg dyrektywy 80/1268/EEC). Przedstawione dane dotyczą wersji z systemem Auto-Start-Stop. Na zdjęciu samochód z wyposażeniem opcjonalnym. Oferta finansowa FCE Bank Polska S.A. *RRSO dla kredytów konsumenckich od 7,94%. Infolinia: 0 801 50 60 70 – koszt 1 jednostka taryfikacyjna TP S.A. za każdą rozpoczętą minutę połączenia.

Feel the difference

ford.pl

PRZEKROJ

Założył w roku 1945 w Krakowie redaktor Marian Eile

„Przekrój” w sieci

OLAF SZEWCZYK

Stasiek całym sercem swym szlachetnym a czułym, swym umyślem świetlistym niczym kaganek oświaty wspierał demonstracje na Wall Street. Człowieki protestujące przeciw bezczelności i bezkarności odpowiedzialnych za kryzys bankowców miały rację. Jak by jednak nie brzydził się tymi cynicznymi kapitalistycznymi pijawkami, ewolucja nastrojów tłumu budziła w Staśku trwogę. Zniknęły transparentry z żądaniami opodatkowania drani. Zastąpiły je nawoływania do linczu. Stasiek Brontozaur, wegetarianin z urodzenia i przekonania, postanowił działać.

– Wieszać to za mało! – huknął na szturmujących bank Goldman Sachs młodzianów. – Nie na drzewa – na Księżyc bankierów! – Cool, man! – odpowiedział zachwycony trybun ludowy, zmęczony rąbaniem ciężkich dębowych wrót. – Ale konkretnie... – tu zmarłszy uszy w konsternacji – to o co zasadniczo się rozchodzi?

– To proste – rzekł Stasiek do zaciekawionych oktobrystów, w gniewie swym słusznym krwi klasowego wroga spragnionych.

– Za wyłudzone od ludu pieniądze, za te skandaliczne, z podatków waszych opłacone premie niech sfinansują, kanalie, kolonizację Księżyca. I niech sami tam polecą, z biletem w jedną stronę, by odkupić winy. Niech tam bazę założą i wydobywają bezcenne surowce, jak tytan i hel-3. Bezzałogowe transportowce dostarczą je na Ziemię. To niejedyny zysk! – tu głos Stasiek dramatycznie ściszył, a tłum nawet wzdychać z podziwu przestał, by słowa nie uronić.

– Rozwój programu kosmicznego to nowe miejsca pracy i nowe wynalazki – impuls dla całej gospodarki! – O jaaa... – jęknął ktoś w zachwycie i posłał zapis erupcji Staśkowego geniuszu na redakcja@przekroj.pl. „Plan Staśka” („Cud na Wall Street!”) opiewały najważniejsze światowe media, w tym www.przekroj.pl, Facebook i Twitter.

Świat odetchnął z ulgą.

TEŚKNIE ZANOSZĄC SIĘ ŚMIECHEM, NIE PISZEMY...

...że choćbyśmy się bardzo starali, nigdy pewnie nie osiągniemy polemicznej finezji Stefana „Mowa Nienawiści” Niesiołowskiego, który tak ładnie życzył Pawłowi Lisickiemu, redaktorowi naczelnemu „Rzeczpospolitej”, „żeby go wyrzucili”, iż nam głos odebrało, chociaż nie raz i nie dwa Niesiołowskiego w roli kom-

promitującej i jego, i jego partię oglądaliśmy.

...że nie możemy się doczekać, kiedy marszałkiem Sejmu zostanie pani Kopacz. Choć trochę szkoda nam zdrowia.

...że nie możemy się potapać, kiedy i jaki będzie w końcu ten rząd i czemu nie od razu: bo prezy-

dencja? Bo Tusk musi dorzynać Schetynę, a ten się beczelnie broni? Czy ze względu na jesienne prace polowe? A nie mogłoby tak obaj panowie wziąć przykładu z Rosji? Tam na długie lata zapowiada się imponująca stabilność. Prosta implementacja – i już widzimy chór mędrców, którzy nam powiedzą, że nie może być lepiej.

...że po dwudziestu dwóch latach od czerwca 1989 osiągnęliśmy po prostu stan rzeczy, w którym rządzi groteskowa władza, niemająca żadnej godnej szacunku opozycji. Śmiejemy się? Z samych siebie się śmiejemy.

MARCIN SENDECKI

MAREK RACZKOWSKI

LAST MINUTE KRZYSZTOF PLYTA

Nowy Sejm: jeżeli polityka to szachy, to ten Ruch zaskoczył wszystkich.

TEMAT Z OKŁADKI

- 6 **Anna Grodzka jest jedyną posłanką po wyroku.**
I to w dodatku dożywotnim. Małgorzata Świąchowicz o pierwszej transseksualistce w naszym parlamencie

PRZED WSZYSTKIM

- 10 **Szara, konserwatywna Polska nabiera rumieńców.**
Wybraliśmy do Sejmu transseksualistkę i zdeklarowanego geja, a to według socjologów oznacza, że Polacy otwierają się na nowe.
Tekst: Joanna Dargiewicz-Rożek

ROZMOWA PRZEKROJU

- 12 Grzegorz Miecugow rozmawia z **Aleksandrem Kwaśniewskim** o porażce Napieralskiego i podziwie dla Kaczyńskiego
- 15 **Dlaczego piękna Julia Tymoszenko siedzi w areszcie?** – pyta Antin Borkowski
- 16 **Jak nas widzą w USA?** Czy Polak wciąż kojarzy się z tandetą, wódką i dewocją? Sprawdza Sylwia Czubkowska
- 19 **Kryzys odebrał Grekom pieniądze, ale ci doskonale radzą sobie bez nich.** Jeszcze Grecja nie upadła – zauważa Łukasz Wójcik

CYWILIZACJA

- 20 **Twoje dziecko nie potrafi spokojnie wysiedzieć w miejscu, nie umie się skupić, jest rozdrażnione?**
Anna Piotrowska sugeruje, że przyczyną takiego stanu rzeczy mogą być... kreskówki
- 23 **Korzystaj testuje Kindle Fire i nie zgryzta przy tym zębami**
- 24 **Też pytanie!**

NA POCZĄTEK

Pamiętnik znaleziony w Sejmie

P przed budką strażniczą i szlabanem przy ulicy Wiejskiej w Warszawie leżał wymięty zeszyt. Zajrzałem do środka...

„Drogi Pamiętniczku. Dawno nie pisałem, a muszę podzielić się z Tobą radosną nowiną. Zostałem wybrany na kolejną kadencję! Nie muszę odkręcać tabliczki z moim nazwiskiem z fotela w sali posiedzeń, nie muszę zwalniać pokoju w hotelu poselskim, wszystko zostaje po staremu. No, może nie wszystko. Mój kolega z klubu, ten, który widział w Obamie czarnego mesjasza lewicy i koniec cywilizacji białego człowieka, powiedział mi, że tym razem widział dwóch takich obamów w naszym polskim Sejmie. Przechadzali się po korytarzach. I jest jeszcze ta trans... seks... wuzetka, czy jak tam o niej mówią. Ta, co się za kobietę

przebiera. Zapisałem sobie gdzieś to trudne słowo, muszę poćwiczyć wymowę, w wszelki wypadek, gdyby dziennikarze pytali.

Ech, mój Pamiętniczku. Przeczytałem niedawno w jakiejś wrogiej nam gazecie, że coraz więcej Polaków akceptuje związki homosiów. A teraz jeszcze ten gej od Palikota będzie się panoszył w Sejmie i rodaków na gejostwo przekabacał. Istna sodomia i gomoria! Może jeszcze zechcą obaj krzyż ze ściany w sali posiedzeń ściągać? Na to na pewno nie pozwolimy. Wystarczy, że sprzed Pałacu Prezydenckiego siłą nas usunęto. Teraz się nie damy! Nie będzie lewak pluł nam w twarz!

Pamiętniczku, muszę kończyć, bo dostałem od jednego z nowych posłów zdrowego ziołowego papierosa. Sprawdzę, jak smakuje”.

MARIUSZ NOWIK
SZEFEK DZIAŁU
PRZED
WSZYSTKIM

Rysunek na okładce:
Marta Gilwińska
studiouilustracji.com

PRENUMERATA TYGODNIKA „PRZEKRÓJ”

PRZEZ WYDAWNICTWO – należy dokonać przelewu na konto: Wydawnictwo Przekrój Sp. z o.o., ul. Nowogrodzka 47 A, 00-695 Warszawa, **Alior Bank SA 80 2490 0005 0000 4600 1542 1792** i wysłać dowód wpłaty faksem: 22 525 99 48 lub e-mailem: prenumerata@przekroj.pl. Cena prenumeraty w 2011 r.: rocznej – **166,40 zł**, półrocznej – **83,20 zł**. Informacji udziela Dział Dystrybucji tel. 22 525 99 48. Prenumerata przez Ruch SA – RUCH SA prenumerata krajowa – 804 200 600, prenumerata zagraniczna – (+48) 22 532 88 16; 22 532 88 23, www.ruch.pol.pl

DOSTĘP NA STRONĘ WWW I WERSJĘ NA IPADA

Cena abonamentu na iPada i w Internecie: tygodniowy – **3,69 zł**, kwartalny – **30,75 zł**; roczny (z rabatem 30 proc.) – **99 zł**. Do wykupienia na www.przekroj.pl oraz w App Store. Informacje: wsparcie@przekroj.pl

KULTURA

- 25 **Muzeum nowoczesne**, czyli jakie?
- 34 **Karolina Pasternak o pierwszym polskim serialu w HBO „Bez tajemnic”**
- 37 **O nowym odkryciu Briana Eno – Annie Calvi** – donosi Anna Gromnicka
- 38 **Wygląda na to, że po niemożliwie nudziarskiej „Możliwości wyspy” Houellebecq napisał nader zajmującą powieść**, o czym zawiadamia Marcin Sendecki

LEKTURA

- 40 **Jarek Szubrycht rozmawia z Henrym Rollinsem o karze śmierci, polityce i upływie czasu**

OTWÓRZ OCZY

- 44 **Stach Szablowski w Berlinie „zobaczył, znaczy uwierzył” w... terroryzm**

RECENZJE

- 48 **Muzyka:** Mariusz Herma świeżo i przyjemnie o Björk
- 49 **Książki:** Sendecki z dystansem o „Ziarnie prawdy” Miłoszewskiego
- 50 **Film:** Nyczek zachwyca się „Piną” Wima Wendersa
- 52 **Teatr:** Wakar zaskoczony przez Klatę

ZAWSZE W PRZEKROJU

- 53, 54, **Rozmaitości**
- 55, 58 z krzyżówką, Kronikami popkultury Orbitowskiego, Lewomyślnie Kurkiewicza, ładnymi rzeczami Salwy i kuchnią Gesslera
- 56 **Dziennik** Jerzego Piłcha
- 57 **Stopklatka**
- 3, 24, 58 **Raczkowski**

ADRES REDAKCJI:
ul. Ślusarska 9/28, 30-702 Kraków,
tel. 12 394 73 00, faks 12 394 73 11
Oddział w Warszawie:
ul. Nowogrodzka 47 A, 00-695 Warszawa,
tel. 22 525 99 33, faks 22 525 99 88,
www.przekroj.pl
e-mail: redakcja@przekroj.pl
lub imie.nazwisko@przekroj.pl

P.O. REDAKTOR NACZELNY:
Donat Szyller
ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO:
Piotr Witek

SEKRETARZE REDAKCJI:
Joanna Grochowska, Marcin Kijowski

SEKRETARIAT:
Edyta Matusz-Bulińska, Karolina Mazur,
tel. 12 394 73 32

PRZED WSZYSTKIM: wydarzenia@przekroj.pl,
Joanna Dargiewicz-Rożek, Agata Jankowska,
Marcelina Szumera
AGNIESZKA FIEDOROWICZ (zastępca szefa),
Małgorzata Świąchowicz,
Joanna Woźniczko-Czeczott;
stałe współpracują:
Joanna Dargiewicz-Rożek, Agata Jankowska,
Marcelina Szumera

CYWILIZACJA OD ŚRODKA: nauka@przekroj.pl,
Olaf Szewczyk (szef), Anna Piotrowska,
stałe współpracują: Piotr Stanisławski,
Irena Cieślńska, Piotr Kossozubski,
Paweł Franczak

KONIEC Z KULTURĄ: kultura@przekroj.pl,
Jacek Wakar (szef),
Marcin Sendecki (zastępca szefa),
Tadeusz Nyczek, Karolina Pasternak,
Jacek Tomczuk; stałe współpracują:
Kuba Dąbrowski, Łukasz Drewniak,
Sebastian Frąckiewicz, Mariusz Herma,
Anna Jastrzębska, Ola Salwa, Jacek Sieradzki,
Jarosław Szubrycht, Bartek Winczewski

ROZMAITOŚCI, KRZYŻÓWKI:
rozwijka@przekroj.pl, Marcin Pieszczyk;
stałe współpracuje: Kaliber 45

PRACOWNIA GRAFICZNA:
Wojtek Piechoński (szef),
Anna Kondek, Karolina Kowalska,
Wojciech Brdej, Łukasz Lełonekiewicz,
Marcin Hernas

FOTODYSCJA: foto@przekroj.pl,
Michał Okta, Karolina Sekula

KOREKTA:
Alicja Listwan, Monika Ples, Katarzyna Rycko

PROJEKT GRAFICZNY:
Kasper Skirgajło-Krajewski

ARCHIWUM: Dominika Bok

OBROBKA ZDJĘĆ, PRZYGOTOWANIE DO DRUKU: Paweł Wójcik

STRONA INTERNETOWA I IPAD:
Marcin Cichoński, Marcin Kijowski (szefowie)

REDAKTORZY: Monika Hrycko-Skowron,
Tomasz Róg, Maria Wodkowska

GRAFICY: Katarzyna Bażela, Jakub Bieda,
Martyna Marzec

MULTIMEDIA: Anna Bajorek, Mikołaj Tocki

Wydawnictwo Przekrój Sp. z o.o.
ul. Ślusarska 9/28, 30-702 Kraków,
tel. 12 394 73 00, faks 12 394 73 11

Oddział w Warszawie:
ul. Nowogrodzka 47 A, 00-695 Warszawa,
tel. 22 525 99 55, faks 22 525 99 88

PREZES WYDAWNICTWA:
Agata Kalińska

DYREKTOR WYDAWNICTWA:
Artur Rumanek

PROMOCJA I MARKETING:
promocja@przekroj.pl,
Jakub Maszkowski, Milena Ostólska

BIURO REKLAMY:
Presspublica Sp. z o.o.
Ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa
tel. 22 629 8614, 621 4869,
fax. 22 621 46 58, 625 61 57

(od poniedziałku do piątku).

KIEROWNIK ZESPÓŁU SPRZEDAŻY:
Filip Weichert – 22 453 01 88

reklamainfo@presspublica.pl

DYREKTOR DYSTRYBUCJI:
Elżbieta Maciążek

DRUK: RR Donnelley

Artykułów niezamówionych nie zwracamy.
Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów w nadesłanych artykułach i listach.

*Każdy dzień
smakuje lepiej.*

DELIKATESY

PILNE: W ALMIE WYBRANE PRODUKTY DO 50% TANIEJ*

Anna Grodzka to gwiazda drużyny Palikota. Teraz będzie błyszczeć w Sejmie

for. Radosław Nawrocki/Forum

Wybór Anny

Grodzka jest jedyną posłanką po wyroku. I to w dodatku dożywotnim

MAŁGORZATA ŚWIĘCHOWICZ

Werdykt w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej zapadł 9 grudnia 2009 roku w warszawskim Sądzie Okręgowym. Ona, która formalnie była jeszcze nim, czekała na ogłoszenie w nerwach, spięta, ubrana elegancko w spódnicę, bluzkę z dekoltem. Była już po operacji piersi, twarz jej wydelikatniała, zniknął zarost z twarzy – choć formalnie, w papierach, wciąż jeszcze była Krzysztofem, synem Józefa i Kazimierzy.

– To wszystko razem było i okropne, i piękne – wspomina tamto oczekiwanie. Nie była pewna, czy będzie po jej myśli. Ale gdy sąd ogłosił wyrok, w jej uszach brzmiał jak muzyka: syn Józefa i Kazimierzy jest kobietą. K-O-B-I-E-T-A! Hurra! Taka decyzja to jak nowe narodzenie. Można w końcu wystąpić o zmianę zapisu w dowodzie osobistym i zostać Anną Grodzką. A teraz – jak się okazuje – nawet wystartować w wyborach do parlamentu i wygrać.

– Do tego z listy w Krakowie! Niewiarygodne, prawda? – kręci głową Lalka Podobińska, szefowa sztabu wyborczego Anny Grodzkiej.

Bały się Krakowa, nie ukrywa. Doszły jednak do wniosku, że tam, gdzie jest gorset konserwatyzmu, pewnie znajdują się i tacy, którzy chcieliby go trochę poluzować.

Gdy w czasie kampanii wychodziły na krakowskie ulice, budziły sensację: Lalka – kobieta od urodzenia, drobniutka, a przy niej Anna – for-

Wiem, czym ryzykuję

Proszę powiedzieć: kim ja jestem dla mojego syna? Ojcem czy matką? – pyta **ANNA GRODZKA** i w rozmowie z Małgorzatą Święchowicz próbuje wyjaśnić, jak trudno jest być kobietą w męskim ciele

W Krakowie sobie żartują, że jako parlamentarzystka jeszcze nic nie zdążyła pani zrobić, a już ma pani ulicę swego imienia.

– Tak, wskoczyłam z Grodzkiej na Wiejską.

Ostatnio Grodzką szli zwolennicy PiS, krzycząc, że wybory były sfałszowane i do parlamentu dostali się szmacciarze.

– To jest poziom, jakiego spodziewam się po Prawie i Spra-

wiedliwości. Nawet cieszę się, że wykrzykują bzdury, bo to nie przysporzy im popularności. Niech dalej maszerują i krzyczą. Choć gdy chodzą po Grodzkiej, to czuję się jednak nieswojo, jakby po mnie chodzili (*śmiech*).

Określenie „szmacciarz” pani nie dotyka? Znajomi twierdzą, że po tym, co pani przeszła, by móc żyć w swojej płci, nic już nie jest w stanie pani przynębić. Skóra się wygarbowała?

– Nie tak, żeby obraźliwe określenia kompletnie mnie nie ruszały. Ruszają. Ale wchodzę do parlamentu świadomie, wiem, czym ryzykuję, nie jestem dzieckiem.

Można było nie ryzykować.

– Misją Fundacji Trans-Fuzja, którą prowadzę, jest osvajanie z transpłciowością. A nie da się nikogo z niczym oswoić, jeśli się o tym nie będzie mówiło. Trzeba mówić. Nawet jeśli się człowiek przy tym ubrudzi. Takie są koszty.

A dużo kosztowało podjęcie decyzji: koniec z udawaniem, że jestem mężczyzną?

– Po tym, jak zdecydowałam się zmienić swoje życie, opuściła mnie część przyjaciół. Ale – z drugiej strony – zyskałam nowych. W zasadzie mam szczęście. Zawsze miałam wszystko, co do szczęścia potrzebne. Poza właściwą płcią. Męczyłam się. Zabijałam tę Anię w sobie.

50 lat. Potwornie długo.

– Popadałam w stany depresyjne. Ale moja historia nie jest wyjątkowa, nie jest nawet w części tak tragiczna jak losy innych. W Fundacji Trans-Fuzja prowadzimy grupy wsparcia dla ludzi uwięzionych w nie swojej płci i tam naprawdę można się nasłuchać. Proszę sobie wyobrazić nastolatka, który czuje, że nie jest chłopcem. Mówi o tym swoim najbliższemu, a oni go wyrzucają z domu. Albo tłumaczą, że mu się tylko wydaje, przejdzie mu. Urodziłeś się naszym synem i zostań synem – mówią. Cieszę się, że rosną mu bary, męźniej głos. A on jest w rozpacz. Z przerażeniem zauważa, że pojawia się zarost... **No i wzwód. Jest zapewne szczególną męką dla kobiety w ciele mężczyzny.**